

Nemzeti Kulturális Alap

Közgyűjtemények Kollégiuma

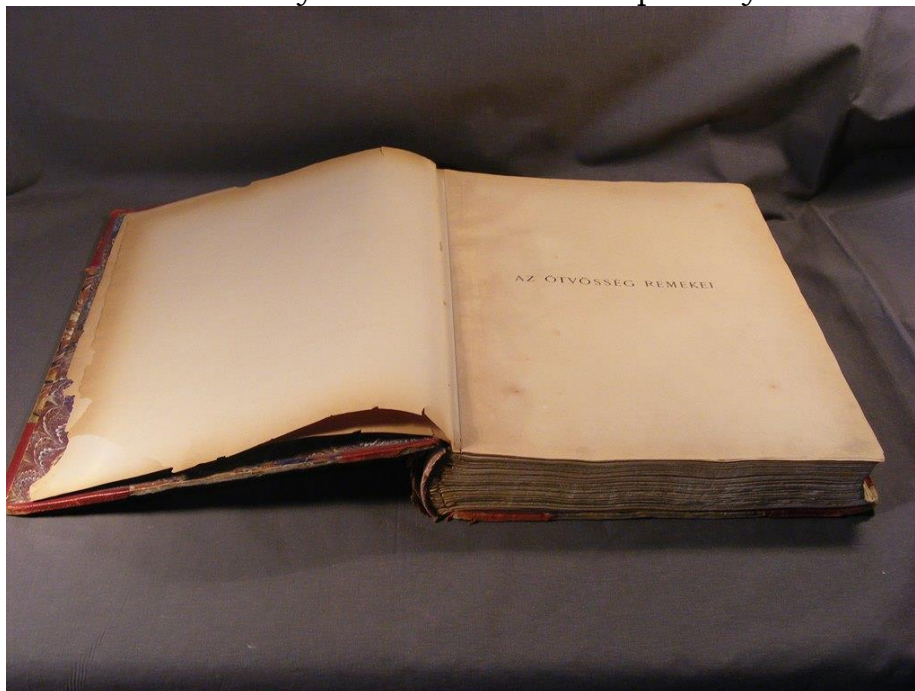
pályázati azonosító szám: NKA 3543/105

Elnyert támogatás: 200 000 Ft

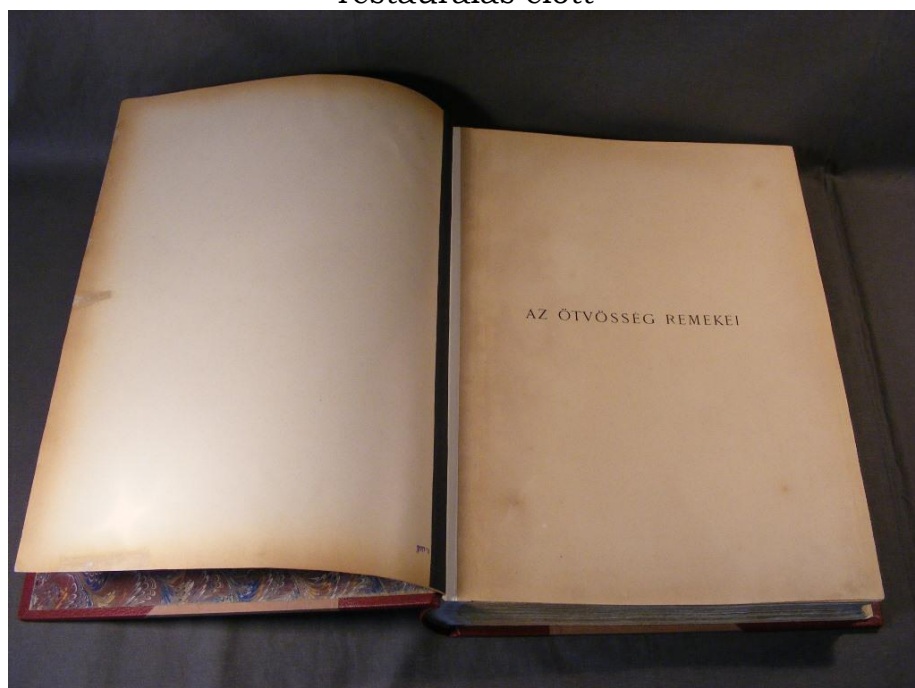
Az alábbi pályázati beszámoló elolvasható az Iparművészeti Múzeum honlapján is:

<http://www.imm.hu/hu/contents/palyazatibeszamolok#&panel1-3>

Téma: Pulszky Károly – Radisics Jenő: Az ötvösség remekei I. kötet, az Iparművészeti Múzeum Könyvtárában lévő sérült példányának restaurálása

restaurálás előtt

restaurálás után

A pályázatban elnyert támogatás felhasználásával két szakrestaurátor, Juhász János és Vankó Ágnes a következő munkákat végezte el:

Az első lépés a könyv kötésének leemelése volt, majd a könyvtest portalanítása, tisztítása rádiózással.

Ezt követően a könyvtest szétszedése következett. Minden egyes lap gerinc felőli hátoldaláról el kellett távolítani a már elsavasodott és ezért töredezett papírcsíkokat, amelyek segítségével az egykori könyvkötők íveket készítettek a különálló lapokból. Ezek a csíkok már olyannyira elsavasodtak, hogy a könyv lapozása közben folyamatosan töredezték. Javításuk felesleges próbálkozás lett volna, mert a javítás mellett tovább töredezték volna a táblákat összetartó csíkok. Az összeakasztó csíkokat a korábbi ragasztóréteggel együtt, szikével emelték le a táblákról. Ezt követően a lapok sérüléseit javították japánpapírral.

A táblák összeakasztásához új, az eredetihez hasonló vastagságú és színű papírból hajtogatott csíkokat készítettek, majd ezekre illesztékek segítségével visszaragasztották a táblákat. A sablon alkalmazása tette lehetővé, hogy a felcsíkozott táblák pontosan egy méretűek legyenek, és fűzés után az ívek ne „ugráljanak”. Ezután következett az első-utolsó ívek vászonnal történő megerősítése egy-egy vászoncsík áthajtásával.

A könyvtestet ezt követően három befűrészelt bordára fűzték, az eredetinek megfelelően. A következő lépés a gerinc leenyvezése, majd enyhe szikkadás után annak meggömbölyítése volt. A könyvtestet ezután gerendaprésbe fogták, majd az eresz kialakítása következett erőteljes kalapálással. Az így meggömbölyített gerincet erős papírral kasírozták meg.

Az eredetihez hasonló oromszegőkkel látták el a könyvtestet, majd 2 és 3 mm-es szürkelemezből táblákat kasíroztak. (Az eredeti táblákat nem tudták visszahelyezni, mert a sarkaik nagyon erősen savasodtak és lekoptak.)

Gerinclemezt szabtak, majd az eredeti gerincbőrt mintául véve, az új gerinclemezre álbordákat erősítettek fel. Ezt követően új gerincbőrt húztak fel, majd új bőrsarkakat helyeztek fel. Az eredeti borítópapírt alápótolták egy semleges színű papírral, majd erre visszahelyezték a megmaradt borítópapírt.

Ezután kiragasztották a tükröket, illetve a rölapokat is visszahelyezték a megerősítő vászoncsíkokra. A gerincre utolsó lépésként visszaragasztották az eredeti kötésből megmaradt gerincbőrt. A könyvtest számára védőtokot készítettek.

restaurálás előtt

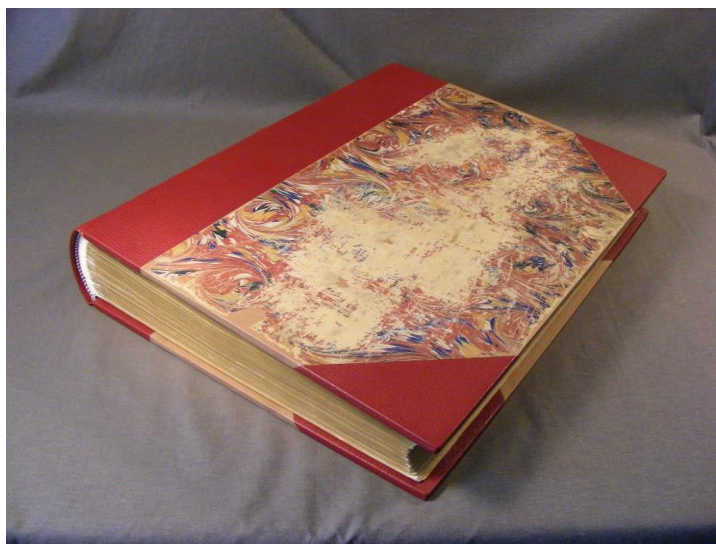
restaurálás után

Felhasznált anyagok: radírpor, japánpapír, savmentes papír a csíkozáshoz, fehér könyvkötővászon a nyílás megerősítésére, pamut fűzőcérna, szürkelemez a táblákhoz, előre színezett növényi cserzésű juhbőr az új félbőrkötés elkészítéséhez, Glutofix, enyv, keményítő.

restaurálás előtt

restaurálás után

restaurálás után, nyitva

a restaurált kötet védőtokban, a raktárban elhelyezve

A restaurált kötet visszakerült az Iparművészeti Múzeum könyvtárába, ahol a fokozottan védendő régi könyvek raktárában, RF350.3 szám alatt őrizzük. Mivel könyvtárunk nyilvános, a kötet bárki számára elérhető.

A Nemzeti Kulturális Alap támogatását ez úton is köszönjük.

Budapest, 2013. május 15.

Prékopa Ágnes PhD
könyvtárvezető